

держави. Не зупиняючись детально на аналізі так визначеної мети, хотілося б лише звернути увагу на нечіткість і незрозумілість такої категорії, як «фінансові кошти». Фінанси зручніше розглядати як сукупність відносин. Тоді як для бюджету принциповим є акумуляція не фінансів, а грошей. Саме тому, нам видається, більш логічно в цьому випадку посилатися або на кошти, або загалом на гроші. У частині другій цієї самої статті йдеться про склад Державного бюджету Азербайджанської Республіки, який включає централізовані доходи та видатки й місцеві доходи та видатки. Суперечним виглядає й це положення, але знов-таки ми стикаємося з проблемою відсутності визначення Державного бюджету.

Складно погодитись і з визначенням доходів Державного бюджету Азербайджанської Республіки. Так, відповідно до п. 9.1. ст. 9 Закону Азербайджанської Республіки «Про бюджетну систему», до доходів Державного бюджету належать такі: державні податки, гранти й інші доходи. Але платежі, що належать до державних податків, зараховані до категорії таких не за принципом надходження до відповідного типу бюджету, а за принципом реалізації компетенції відповідного суб'єкта влади. Так, державні податки встановлюються вищим органом державної влади (Мелі Меджлісом) й розподіляються між усіма типами бюджетів у державі. Тому уявлення щодо надходження повністю державних податків до Державного бюджету є помилковим.

Висновки. Отже, підсумовуючи все вищевикладене, можна зробити висновок про те, що неоднозначність підходів до розуміння бюджету як об'єкта фінансової діяльності існує не лише в наукових колах, багато невідповідностей у закріпленні цієї категорії, на жаль, і на сьогодні залишається в законодавчих актах. На прикладі аналізу законодавчих актів Азербайджанської республіки нами продемонстровано, що достатня кількість недоліків щодо регулювання Державного бюджету стосується його основних складових, що, беззаперечно, перешкоджає його повному та правильному функціонуванню. Запропоновані в статті шляхи подолання зазначених проблем можуть бути враховані в правотворчому процесі законодавчими органами.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50. – Ст. 572.

КОВАЛЕНКО А. А.,
здобувач
(Інститут держави і права імені
В. М. Корецького Національної
академії наук України)

УДК 347.734

БАНКІВСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ПРЕДМЕТА ФІНАНСОВОГО ПРАВА

У статті досліджується банківська діяльність. Аналізуються доктринальні погляди на предмет фінансового права та фінансово-правового регулювання. Розглядаються особливості фінансово-правового регулювання відносин у банківській сфері. Особлива увага приділяється фінансово-правовим відносинам за участі банків й інших фінансово-кредитних установ. Висвітлюються питання розуміння поняття «банківське право» і зв'язок банківського права з фінансовим правом.

Ключові слова: банківська діяльність, банківське право, фінансове право, предмет фінансово-правового регулювання.

В статье исследуется банковская деятельность. Анализируются доктринальные взгляды на предмет финансового права и финансово-правового регулирования. Рассматриваются особенности финансово-правового регулирования отношений в банковской сфере. Особое внимание уделяется финансово-правовым отношениям с участием банков и других финансово-кредитных учреждений. Освещаются вопросы понимания понятия «банковское право» и связь банковского права с финансовым правом.

Ключевые слова: банковская деятельность, банковское право, финансовое право, предмет финансово-правового регулирования.

Banking activity is investigated in the article. Doctrine views on financial law subject and financially-legal regulation are analyzed. The features of the financially-legal adjusting of relations in the bank sphere are examined. The special attention is spared to the financially-legal relations at participation of banks and other financial and credit institutions. The question of understanding of concept “bank law” and copulas of bank law with a financial law is illuminated.

Key words: banking activity, bank law, financial law, subject of the financially-legal regulation.

Вступ. На сьогодні державі Україна доводиться вирішувати широке коло фінансово-економічних і правових проблем, пов'язаних із виведенням країни з кризової ситуації, вирівнюванням рівня фінансового забезпечення працівників бюджетної сфери тощо. Важливим у цьому складному процесі є питання участі банків як найбільших посередників на ринку фінансових послуг. Також актуальніше є банківська діяльність, пов'язана не лише із залученням і подальшим розміщенням вільних коштів споживачів фінансових послуг, а й та, що опосередковує здійснення публічних фінансових функцій держави.

Фінансово-правові питання, пов'язані з банківською діяльністю, у юридичній науці розглядаються вже досить тривалий час. Особливо варто відмітити роботи таких учених, як М.М. Агарков, Ю.В. Ващенко, Л.К. Воронова, Д.О. Гетманцев, Н.Ю. Єрпильова, І.Б. Заверуха, А.Т. Ковальчук, О.О. Костюченко, Т.А. Лягковська, О.М. Олійник, О.П. Орлюк, М.В. Старинський, Г.А. Тосунян та інші.

Постановка завдання. Мета статті полягає у висвітленні особливостей банківської діяльності, банківського права крізь призму фінансового права.

Отже, дослідження питання про банківську діяльність у контексті предмета фінансового права потребує з'ясування того, що ж являє собою власне предмет фінансового права, фінансово-правового регулювання та яким є його поширення на банківські відносини.

Результати дослідження. Вважається, що предметом фінансового права є суспільні відносини, які виникають, змінюються і припиняються у сфері публічної фінансової діяльності; предметом фінансово-правового регулювання є публічні фінанси, тобто ті, у яких втручання держави й наділення одного із суб'єктів фінансових правовідносин правом владних приписів викликані самою сутністю існування та діяльності держави [1, с. 96–98].

Фінансове право також пропонується визначити як систему норм права, що регулюють розподільні й перерозподільні відносини у сфері публічних фінансів з метою створення державних і муніципальних фондів коштів для задоволення суспільних потреб. І, як далі зазначає професор П.С. Пацурківський, таке розуміння предмета та змісту фінансового права найбільш адекватно відповідає його справжній суспільній природі [2, с. 95].

У досить широкому розумінні предметом фінансового права є діяльність держави в особі всіх публічно-правових утворень щодо забезпечення публічних інтересів у сфері емісії й обігу грошей, включаючи процеси формування, розподілу та використання централізованих і децентралізованих фондів коштів, а також здійснення банківської, інвестиційної, страхової діяльності, участі держави в кредитних відносинах [3, с. 64]. Розглядаючи концепцію, що лежить в основі визначення предмета фінансового права, через фінансову діяльність публічно-правових утворень із формування, розподілу й використання грошових фондів, І.А. Цинделіані акцентує увагу на тому, що

за такого підходу нині вже не розкривається весь потенціал фінансового права; нові властивості фінансового права полягають у тому, що з регулятора публічних фінансів воно стало регулятором відносин, які існують паралельно з публічними і пов'язані з приватними фінансами [4, с. 245].

Варто підтримати думку про те, що «наявна палітра думок відображає науковий пошук, який на відповідному етапі розвитку науки фінансового права перейде в інший якісний стан, що дає змогу визначити предмет фінансового права, зміст якого відображав би об'єктивну даність і сприяв законодавцю в розумінні меж фінансово-правового регулювання» [5, с. 53].

Професійне й регулярне здійснення господарської діяльності, спрямованої на комерційне використання тимчасово вільних залучених коштів, є головною специфічною особливістю та відмінною рисою банківської діяльності. Ця особливість викликає необхідність фінансово-правової регламентації банківської діяльності. Однак фінансові правовідносини між НБУ й комерційними банками з приводу кредитної діяльності останніх, як правило, не мають як свій безпосередній об'єкт кредитні ресурси. Ці правовідносини впливають на рух фінансових ресурсів і забезпечують раціоналізацію цього руху. Об'єктом фінансових правовідносин такого роду, як слушно наголошує М.В. Сідак, є кредитна діяльність комерційних банків [6, с. 35].

Якщо виходити з традиційного підходу до предмета фінансового права як сукупності відносин, що регулюють рух публічних фінансів, то забезпечення єдності фінансово-правових аспектів регулювання відносин із приводу акумуляції, розподілу й використання фондів коштів виключає виділення з предмета фінансового права нових галузей, серед яких часто називають банківське право. Справді, банківська діяльність є предметом фінансово-правового регулювання, але ми при цьому не відкидаємо також того, що частина банківських відносин регулюється й цивільно-правовими нормами. У систему ж фінансового права входять норми публічного характеру, що регулюють частину відносин із банківської діяльності [7, с. 26].

Розглянувши предмет фінансового права, тепер можемо перейти до питання про банківське право та його зв'язок із фінансовим правом.

Загалом науковці по-різному вбачають місце банківського права серед галузей і підгалузей права. Професор О.П. Орлюк слушно наголошує на тому, що «проблема визначення суті банківського права, певною мірою, обумовлена наявним тривалим спором у теорії права щодо виділення нарівні з традиційними галузями права також і таких, що мають комплексний характер. При вивченні даного питання слід, у першу чергу, зупинитися на положеннях, розроблених теорією держави і права, як основоположною правовою наукою, що визначає загальні підвалини побудови всіх інших галузей права. Якщо йти від цілого до часткового, то у визначенні місця галузі та інституту права слід виходити з такого» [8, с. 8].

Більшість схильна підтримувати підхід, за якого банківське право є підгалуззю фінансового права (Ю.А. Ровінський, О.М. Горбунова, І.С. Гуревич, М.Г. Скарженовський, О.А. Костюченко).

Науковець Є.В. Карманов стверджує, що в умовах формування в Україні ринкових відносин банківське право створюється як галузь права на межі фінансового та цивільного права. На його думку, банківське право – це галузь права, яка являє собою систему правових норм, що регулюють суспільні відносини в процесі організації та функціонування банківської системи України з метою задоволення потреб громадян і держави [9, с. 28]. З цього приводу ми підтримуємо думку О.П. Орлюк, яка звертає увагу на те, що за такого підходу не зрозуміло, чому автор обмежується лише нормами фінансового та цивільного права, адже у сфері правового регулювання банківської діяльності не менш важливими мають бути й норми адміністративного й господарського права. Також сучасна політична ситуація в галузі боротьби з відмиванням грошей, здобутих незаконним шляхом, зовсім в іншу площину виводить кримінальне право щодо визначення його ролі в правовому регулюванні банківської діяльності [8, с. 20].

Деякі науковці передбачають можливість виокремлення банківського права в самостійну галузь права, але не зараз (наприклад, О.М. Горбунова, Л.Г. Єфимова).

Зважаючи на сферу існування банківських відносин, пов'язаних із господарською діяльністю, деякі науковці зараховують банківське право до системи господарського права (зокрема М.Л. Коган, І.А. Тинчук).

Існує також підхід, за якого банківське право виокремлюється в самостійну галузь права й охоплює норми конституційного, адміністративного, міжнародного, процесуального та іншого

законодавства; банківські відносини регулюються за допомогою комплексного методу правового регулювання (його прихильниками є, наприклад, А.М. Екмалян, Г.А. Тосунян, А.Ю. Вікулін, К. Гавальда і Ж. Стуфле). На наше переконання, у цьому випадку йдеться про комплексну галузь законодавства, а не галузь права. Предмет галузі права не можуть складати різні за своєю правовою природою публічні та приватні відносини, адже для цих відносин існує різний порядок здійснення й захисту.

Своєрідним є розуміння банківського права, за якого воно (банківське право) охоплює не тільки загальні принципи організації та діяльності банків, а й сукупність норм, що регулюють порядок надання фінансових і пов'язаних із ними послуг [10, с. 5]. У такому випадку йдеться про охоплення нормами банківського права сфери приватних і публічних фінансів.

Також банківське право розглядається як комплексна галузь права (прихильником такого підходу є, наприклад, А.О. Селіванов), як комплексний правовий інститут (наприклад, І.Б. Завєруха).

Побуває думка, що банківське право існує як явище об'єктивної правової реальності, являє собою комплексний правовий інститут, що включає норми цивільного, адміністративного та фінансового права. У процесі публічно-правової діяльності банків виникають відносини різної галузевої належності, а характерною обставиною є те, що діяльність банків, у тому числі публічно-правова, розглядається через призму галузевих уявлень. Отже, існує три концепції публічно-правової діяльності банків: фінансово-правова, адміністративно-правова та банківсько-правова [11, с. 14–15].

З приводу комплексності галузі чи правового інституту слушно висловлюється професор Т.А. Латковська: «Якщо неприпустимо включати правову норму, яка належить до однієї галузі права, в іншу галузь права, то тим більше неприпустимо включати інститут права, що містить у собі «комплекс» норм різних галузей права, у будь-яку галузь права, оскільки тим самим дана галузь права сама перетворилась би на комплексну. Тому, заперечуючи наявність у системі права комплексних галузей права, логічно правильним є недопущення існування в ній комплексних інститутів права, тим самим не порушуючи системну єдність права» [7, с. 47].

Вичерпне визначення банківського права та його співвідношення з поняттям «банківське законодавство» пропонує О.П. Орлюк: «Банківське право – це сукупність різнорідних норм, що регулюють організацію кредитної системи й діяльність банків. Банківське право не є ні підгалуззю, ні основною галуззю права. Це комплексне утворення, що має свій специфічний правовий режим (однак не видовий). Коло суспільних відносин, що регулюються банківським правом, з одного боку, достатньо вузьке, щоб бути предметом регулювання основної галузі, а з іншого – не має єдності та своєрідності. Відповідно у банківського права немає і власного методу як необхідної ознаки «класичної» галузі права. Відносини комерційних банків з центральним банком, як правило, будуються за схемою влади – підпорядкування, тобто використовують метод владних приписів. А відносини самих банків із клієнтами та один з одним засновані, переважно, на юридичній рівності сторін, тобто в цих відносинах переважає цивільно-правовий метод (хоч і не завжди в чистому вигляді). Однак правовий режим, притаманний саме відносинам у сфері банківської діяльності, відокремлює, певною мірою, цю сферу від таких галузей, як фінансове, адміністративне, цивільне, господарське право» [8, с. 27].

Те, що частина відносини, які виникають у банківській сфері, становить предмет фінансово-правового регулювання, пояснюється тим, що ці відносини виникають із приводу грошових платежів у дохід держави, витрачання грошових коштів у процесі публічної фінансової діяльності. При цьому суб'єктом такої діяльності є уповноважений орган державної влади в особі фінансового органу, кредитної установи, органа державної влади [12, с. 176].

Публічність визначає особливий вольовий характер банківських відносин, який полягає в тому, що держава визначає межі, у яких суб'єкти вступають у взаємини між собою з приводу виконання ними своїх функцій. Навіть вступаючи в приватноправові відносини, комерційні банки обмежені владними розпорядженнями держави, задані й обґрунтовані вже самою специфікою діяльності банку [6, с.28]. На сьогодні банки широко залучаються до здійснення функцій публічного характеру. Насамперед це стосується участі банків у здійсненні державного фінансового контролю, при цьому найбільш широке залучення банків у цей процес відбувається в періоди активного розвитку банківської діяльності [11, с. 13].

Публічну банківську діяльність найчастіше пов'язують із відносинами, що опосередковують рух грошей у державі й за її межами. Вважається, що матеріальним змістом правовідносин, що виникають у банківській сфері, є суспільні відносини з приводу грошей, а грошовий зміст відносин притаманний і публічній фінансовій діяльності, і відносинам, які регулюються нормами цивільного права, адже гроші є предметом цивільного обігу. У цих складних відносинах банки здійснюють операції із приватними та публічними фінансами. У відносинах публічних фінансів діяльність банків повинна бути максимально прозорою, щодо приватних фінансів – особливо увага має приділятися дотриманню банківської таємниці [12, с. 191].

Як слушно наголошує академік Л.К. Воронова, фінансові відносини належать до особливої групи суспільних відносин, які існують тільки у формі правових відносин, регулюються методом владних приписів, як і відносини, що виникають при регулюванні емісійної діяльності НБУ, організації банківської системи [13, с. 367].

Очевидно, що банківська діяльність є об'єктом фінансово-правового регулювання, адже банки є суб'єктами, учасниками правовідносин, що виникають у процесі публічної фінансової діяльності (наприклад, коли йдеться про банківську систему виконання бюджетів, карткове обслуговування бюджетних установ (виплати зарплат, пенсій, стипендій тощо). Саме через банки здійснюються безготівкові розрахунки, які нині становлять ліву частку грошових розрахунків у правовій державі.

Банківські відносини, що регулюються нормами фінансового права, складаються між:

– НБУ й органами державної влади. Розглядаючи це коло відносин, варто звернутися до розділу IX Закону України «Про Національний банк України». Так, за статтею 51 цього Закону, НБУ підзвітний Президенту України та Верховній Раді України в межах їх конституційних повноважень. Підзвітність означає таке: 1) призначення на посаду та звільнення з посади Голови НБУ Верховною Радою України за поданням Президента України; 2) призначення та звільнення Президентом України половини складу Ради НБУ; 3) призначення та звільнення Верховною Радою України половини складу Ради НБУ; 4) доповідь Голови НБУ Верховній Раді України про діяльність НБУ; 5) надання Президенту України й Верховній Раді України двічі на рік інформації про стан грошово-кредитного ринку в державі. Також НБУ щоквартально надає інформацію Президенту України, Кабінету Міністрів України й Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності щодо безготівкової емісії у відповідному періоді. Окрім цього, НБУ щорічно подає Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України до 15 березня – прогнозні монетарні показники на наступний рік; до 1 квітня – інформацію про розрахунок частини прогнозованого прибутку до розподілу поточного року, яка підлягатиме перерахуванню до Державного бюджету України; до 1 вересня – інформацію про розрахунок частини прогнозованого прибутку до розподілу наступного року, яка підлягатиме перерахуванню до Державного бюджету України.

Питання взаємин НБУ із Кабінетом Міністрів України регулюються статтею 52 цього Закону. Те, що НБУ не належить до органів виконавчої влади, підкріплюється законодавчим положенням про те, що НБУ підтримує економічну політику Кабінету Міністрів України, якщо вона не суперечить забезпеченню стабільності грошової одиниці України.

Особливо важливими є також положення Закону про те, що не допускається втручання органів державної влади й інших державних органів чи їх посадових і службових осіб, будь-яких юридичних чи фізичних осіб у виконання функцій і повноважень НБУ, Ради НБУ, Правління НБУ чи службовців НБУ інакше, як у межах, визначених Конституцією України та Законом (стаття 53 Закону «Про Національний банк України»). Також НБУ не має права надавати кредити в національній та іноземній валюті як прямо, так і опосередковано через державну установу, іншу юридичну особу, майно якої перебуває в державній власності, на фінансування витрат Державного бюджету України. НБУ не має права купувати на первинному ринку цінні папери, емітовані Кабінетом Міністрів України, державною установою, іншою юридичною особою, майно якої перебуває в державній власності (стаття 54 Закону «Про Національний банк України»). Наведені статті 53 і 54 Закону є гарантією того, що НБУ не втручатиметься в діяльність органів виконавчої влади, не матиме ніяких повноважень щодо контролю за державними установами;

– між НБУ й комерційними банками (з приводу банківського регулювання, банківського контролю та нагляду, реєстрації, ліцензування);

– НБУ й міжнародними організаціями (наприклад, із Світовим банком, Європейським банком реконструкції та розвитку);

– комерційними банками й органами Казначейства (в умовах існування банківської чи змішаної системи виконання бюджетів).

Фінансово-правові відносини за участі банків й інших фінансово-кредитних установ виникають після реєстрації такої установи й унесення інформації до Державного реєстру фінансових установ (тобто в систему одержання, накопичення, зберігання, захисту, використання та поширення адміністративної інформації (даних) про фінансову установу), отримання свідоцтва про реєстрацію фінансової установи (документ установленого зразка, який засвідчує факт набуття юридичною особою статусу фінансової установи й унесення фінансової установи до Реєстру).

Той факт, що в Україні досить нестабільна фінансово-економічна ситуація, все частіше з'являються випадки банкрутства банків, інших фінансово-кредитних установ, дає підстави стверджувати, що в нашій державі недостатнім є рівень публічного фінансового контролю у сфері банківської діяльності, контролю за надходженням бюджетних коштів до безпосередніх розпорядників, за сплатою та перерахуванням податків і зборів (у цих відносинах банки виступають як податкові агенти).

Висновки. На сьогодні є частина банківських відносин, регулювання яких неможливе без втручання держави, без залучення державного гарантування того, що суб'єкти відповідних відносин мають належний захист своїх прав та інтересів. Так, державного втручання у правове регулювання потребує сфера організації банківської системи, грошового обігу, валютного регулювання й контролю. У кризових умовах, з якими Україна зіштовхнулася у 2014 р., потребує державної підтримки приватна банківська діяльність і додаткових державних гарантій підпорядковані суб'єкти банківських відносин. Такі гарантії надаються, зокрема, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб; підтримка приватної банківської діяльності забезпечується, наприклад, проведенням валютних аукціонів, де можна придбати комерційним банкам долари США й поповнити свої валютні каси.

Зовнішні чинники, що потребують державного втручання в банківську діяльність, пов'язані із неможливістю здійснювати банківські операції на певних територіях, зважаючи на проведення антитерористичних заходів, зокрема, на Сході України.

Список використаних джерел:

1. Орлюк Е.П. Финансовое право как многогранное правовое явление / Е.П. Орлюк // Орлюк Е.П. Современная теория фин. права / Е.П. Орлюк // Сб. материалов междунар. науч.-практ. конф. – М. : РАП, 2011. – С. 96–98.
2. Пацурківський П.С. Суцце та належне у фінансовому праві: основні типи доктринальних вирішень / П.С. Пацурківський // Проблеми філософії права. – 2003. – Т. 1. – С. 91–102.
3. Селюков А.Д. Вопросы методологии в теории финансового права / А.Д. Селюков // Сб. материалов междунар. науч.-практ. конф. – М. : РАП, 2011. – С. 29–65.
4. Цинделиани И.А. Предмет и система финансового права в современной финансово-правовой литературе / И.А. Цинделиани // Современная теория фин. права : сб. материалов междунар. науч.-практ. конф. – М. : РАП, 2011. – С. 233–248.
5. Пиликин Г.Г. О понимании предмета финансового права России с позиции структуры финансового права / Г.Г. Пиликин // Вестник Пермского университета. Серия «Юридические науки». – 2011. – № 3. – С. 49–54.
6. Сідак М.В. Правове регулювання банківських відносин у країнах Центральної Європи: порівняльний аналіз (Україна, Чехія та Словаччина) : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / М.В. Сідак. – Ірпінь, 2004. – 217 с.
7. Латковська Т.А. Фінансово-правове регулювання організації та функціонування банківської системи в Україні та зарубіжних країнах: порівняльно-правовий аналіз : дис. ... докт. юрид. наук : спец. 12.00.07 / Т.А. Латковська. – К., 2008. – 533 с.
8. Орлюк О.П. Теоретичні питання банківського права і банківського законодавства : [монографія] / О.П. Орлюк. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 104 с.
9. Карманов С.В. Банківське право України : [навчальний посібник] / С.В. Карманов. – Х. : Консум, 2000. – 464 с.

10. Банковское право США / [А.М. Поллард, Ж.Г. Пассейк, К.Х. Эллис, Ж.П. Дейли] ; пер. с англ. ; общ. ред. и послесл. д. ю. н. А.Я. Куника. – М. : Прогресс, 1992. – 768 с.
11. Аббясова Е.В. Банк как субъект публично-правовых отношений : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.14 / Е.В. Аббясова. – СПб., 2011. – 23 с.
12. Анишин А.Ю. Предмет финансового права: современное состояние : дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.14 / А.Ю. Анишин. – М., 2004. – 216 с.
13. Воронова Л.К. Финансове право України : [підручник] / Л.К. Воронова. – К. : Прецедент ; Моя книга, 2006. – 448 с.

ЛУНІНА О. С.,
суддя
(Дніпропетровський окружний
адміністративний суд)

УДК 342.951

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО СТАТУСУ СУБ'ЄКТА ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ

Стаття присвячена розгляду окремих проблемних питань визначення адміністративно-процесуального статусу суб'єкта владних повноважень у сфері державної реєстрації, виробленню пропозицій щодо внесення змін до чинного законодавства. З'ясовано наявні проблеми судової практики щодо визначення вказаного статусу.

Ключові слова: державна реєстрація, публічно-правовий спір, адміністративне судочинство, відповідач, органи державної влади, компетенція.

Статья посвящена рассмотрению отдельных проблемных вопросов определения административно-процесуального статуса субъекта властных полномочий в сфере государственной регистрации, выработке предложений по внесению изменений в действующее законодательство. Указано на существующие проблемы судебной практики относительно определения данного статуса.

Ключевые слова: государственная регистрация, публично-правовой спор, административное судопроизводство, ответчик, органы государственной власти, компетенция.

The article is devoted to consideration of separate problems of the subject of power in state registration sphere administrative procedural status determining, the development of proposals for amendments to existing legislation. There indicated on the existing problems of judicial practice regarding the determination of mentioned status.

Key words: state registration, public law controversies, administrative proceedings, respondent, state authorities, competence.

Вступ. Опрацювання теоретичних засад розгляду й вирішення публічно-правових спорів у сфері державної реєстрації, визначення їх особливостей зумовлює необхідність опрацювання питання адміністративно-процесуального статусу сторін таких спорів в адміністративному судочинстві. Слід зауважити, що загальним питанням адміністративно-процесуального статусу суб'єкта владних повноважень в адміністративному судочинстві останнім часом приділено

